

KIRJALLINEN KYSYMYS 725/2006 vp

Työmarkkinatuen verotus

Eduskunnan puhemiehelle

Perustoimeentuloturva on avuntarvitsijalle täysin riittämätön pitempiaikaisen toimeentulon lähteenä. Toisin kuin monissa muissa maissa Suomessa ei oteta verotuksessa huomioon kansalaisten veronmaksukykyä. Peruspäivärahasta, työmarkkinatuesta sekä pienimmistä ansiopäivärahoista suoritettu ennakonpidätys merkitsee sitä, että näiden tukien varassa elävillä ihmisillä ei ole mahdollisuutta selviytyä arjessa.

Nämä tulot putoavat meillä verotuksen seurauksena niin alas, että niillä ei voi selvitä, ellei lisäksi haeta toimeentulotukea kattamaan tilanetta. Työttömät joutuvat verotuksen jälkeen riittämättömän työttömyysturvan vuoksi turvautu-

maan lähes jatkuvasti viimesijaiseksi ja tilapäiseksi tuen muodoksi tarkoitettuun toimeentulotukeen.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimenpiteisiin hallitus ryhtyy, että perustoimeentuloturvaa lisätään pitempiaikaisen toimeentulon lähteenä ja

aikooko hallitus tarkastaa työmarkkinatuen verollisuuden vaikutuksia perustoimeentuloturvaan?

Helsingissä 27 päivänä syyskuuta 2006

Matti Kauppila /vas

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimitaneet asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Matti Kauppilan /vas näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 725/2006 vp:

Mihin toimenpiteisiin hallitus ryhtyy, että perustoimeentuloturva lisätään pitempiaikaisen toimeentulon lähteenä ja

aikooko hallitus tarkastaa työmarkkinatuen verollisuuden vaikutuksia perustoimeentuloturvaan?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kirjallisessa kysymyksessä on pohdittu verotuksen vaikutusta kansalaisten perustoimeentuloturvaan. Kritiikkiä on esitetty erityisesti liittyen siihen, ettei kysyjän näkemyksen mukaan kansalaisten veronmaksukykyä oteta Suomen verotuksessa huomioon.

Suomessa ansiotulojen verotus perustuu progressiiviseen verojärjestelmään. Progressiivinen verotus tarkoittaa sitä, että verojen suhteellinen osuus tuloista kasvaa tulojen määrän kasvaessa. Näin ollen suurituloiset maksavat veroja pienituloisia enemmän sekä suhteellisesti että euro-määräisesti mitattuna. Kaikkein pienituloisimmat eivät lainkaan maksa veroja verotuksessa tehtävien perusvähennyksen ja ansiotulovähenny-

nysten vuoksi sekä valtionverotuksen 12 200 euron alarajan vuoksi.

Verovelvollisten veronmaksukyky voidaan myös yksittäistapauksessa ottaa huomioon tuloverolain 98 §:ssä säädetyn veronmaksukyvyn alentumisvähennyksen nojalla. Säännöksen mukaan verovelvollisen puhtaasta ansiotulosta voidaan vähentää enintään 1 400 euroa, jos verovelvollisen veronmaksukyky on verovelvollisen ja hänen perheensä tulot ja varallisuus huomioon ottaen erityisistä syistä olennaisesti alentunut. Säännöksen tarkoittamia erityisiä syitä ovat muun muassa elatusvelvollisuus, työttömyys ja sairaus.

Suomen verojärjestelmä perustuu laajaan veropohjaan. Lähtökohtaisesti kaikki tulot ovat veronalaisia, ellei niitä erikseen ole säädetty verovapaaksi tuloksi. Edellä mainitun lähtökohdan mukaisesti myös työmarkkinatuki on saajalleen veronalaista tuloa. Tällä on merkitystä myös verovelvollisen saamien tulojen ja yhteiskunnan maksamien tukien yhteensovittamisen kannalta. Työmarkkinatuen riittävyys onkin enemmän tuen määrään kuin sen verokohteluun liittyvä kysymys. Edellä mainitusta lähtökohdasta on kuitenkin poikettu toimeentulotuen kohdalla. Tilapäiseksi ja kaikkein viimesijaisimmaksi tarkoitettu toimeentulotuki on säädetty saajalleen verovapaaksi tuloksi. Näin ollen toimeentulotuki tulee aina täysimääräisesti tuen saajan hyväksi.

Helsingissä 17 päivänä lokakuuta 2006

Toinen valtiovarainministeri Ulla-Maj Wideroos

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Herr talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 725/2206 rd undertecknat av riksdagsledamot Matti Kauppila /vänst:

Vilka åtgärder kommer regeringen att vidta för att stärka den ekonomiska grundtryggheten så att utkomstskyddet kan användas som en mera långvarig försörjningskälla och

har regeringen för avsikt att undersöka vilken inverkan beskattningen av arbetsmarknadsstödet har på den ekonomiska grundtryggheten?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

I spörsmålet har spörsmålsställaren funderat över beskattningens inverkan på invånarnas ekonomiska grundtrygghet. Kritik har framförts i synnerhet på grund av att den finländska beskattningen enligt spörsmålsställarens mening inte tar hänsyn till invånarnas skatteförmåga.

I Finland tillämpas vid beskattningen av förvärvsinkomster ett progressivt skattesystem. Med progressiv beskattning avses att skatternas relativa andel av inkomsterna ökar när inkomsterna ökar. Således betalar höginkomsttagare mer skatt än låginkomsttagare såväl relativt sett som i euro. De som ligger lägst på inkomstskalan betalar ingen skatt överhuvudtaget till följd av det grundavdrag och förvärvsinkomstavdrag som

görs i beskattningen och den nedre gränsen på 12 200 euro i statsbeskattningen.

Med stöd av den rätt till avdrag för nedsatt skatteförmåga som avses i 98 § i inkomstskattelagen kan också i enskilda fall hänsyn tas till de skattskyldigas skatteförmåga. Enligt bestämmelsen kan högst 1 400 euro dras av från den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst om den skattskyldiges skatteförmåga med beaktande av de inkomster och den förmögenhet som står till den skattskyldiges och hans eller hennes familjs förfogande av någon särskild orsak sjunkit väsentligt. I bestämmelsen avses med särskilda orsaker bland annat försörjningsplikt, arbetslöshet och sjukdom.

Det finländska skattesystemet bygger på ett brett skatteunderlag. Utgångspunkten är att alla inkomster är beskattningsbara, om det inte särskilt har bestämts att de är skattefria. Enligt samma premisser är arbetsmarknadsstödet beskattningsbar inkomst för mottagaren. Detta är av betydelse också med tanke på samordningen av den skattskyldiges inkomster och de stöd som samhället betalar. Frågan om huruvida arbetsmarknadsstödet räcker till gäller snarare storleken på stödet än den skattemässiga behandlingen av det. I fråga om utkomststödet har man emellertid gjort avsteg från de ovannämnda premisserna. Utkomststödet, som är tänkt som ett tillfälligt stöd som beviljas i sista hand, är enligt lag skattefri inkomst för mottagaren. Stödmottagaren får således alltid utnyttja utkomststödet till fullt belopp.

Helsingfors den 17 oktober 2006

Andra finansminister Ulla-Maj Wideroos